

Zbirka slovarji

Urednik zbirke: Marko Snoj

Slovar novejšega besedja slovenskega jezika

© 2012, 2013 ZRC SAZU

<i>Urednika slovarja</i>	Aleksandra Bizjak Končar, Marko Snoj
<i>Avtorji slovarja</i>	
<i>Splošni del</i>	Aleksandra Bizjak Končar, Alenka Gložančev, Boris Kern, Polona Kostanjevec, Domen Krvina, Nina Ledinek, Mija Michelizza, Andrej Perdih, Špela Petric, Marko Snoj, Ivanka Šircelj Žnidaršič, Andreja Žele
<i>Naglas in izgovor</i>	Tanja Mirtič
<i>Stilno-zvrstno označevanje</i>	Nataša Gliha Komac
<i>Etimološke osvetlitve</i>	Simona Klemenčič, Marko Snoj
<i>Terminološki svetovalci</i>	Primož Jakopin (računalništvo, film), Jana Mrak (medicina, farmacija), Suzana Tratnik (sociologija)
<i>Tehnološka podpora</i>	Nina Ledinek, Andrej Perdih
<i>Recenzentki</i>	Helena Dobrovoljc, Majda Merše
<i>Oblikovanje platnic</i>	Dušan Grobovšek
<i>Prelom</i>	Simon Atelšek
<i>Izdajatelj</i>	Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU
<i>Zanj</i>	Marko Snoj
<i>Založnik</i>	Založba ZRC, ZRC SAZU
<i>Zanj</i>	Oto Luthar
<i>Glavni urednik</i>	Aleš Pogačnik
<i>Tisk</i>	Littera picta, d.o.o.
<i>Naklada</i>	600 izvodov

Knjiga je izšla s podporo Javne agencije za knjigo RS.

Oblikovna zasnova platnic zbirke Slovarji je nastala na pobudo in v sodelovanju s farmacevtsko družbo Medis, Ljubljana.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

811.163.6'271.1(038)

SLOVAR novejšega besedja slovenskega jezika / [urednika slovarja Aleksandra Bizjak Končar, Marko Snoj ; avtorji Aleksandra Bizjak Končar ... et al.]. - 1. izd., 2. natis. - Ljubljana : Založba ZRC, ZRC SAZU, 2013. - (Zbirka Slovarji, ISSN 2232-3759 / Založba ZRC, ZRC SAZU)

ISBN 978-961-254-413-3

1. Bizjak Končar, Aleksandra

265969408

To delo je na voljo pod pogoji slovenske licence Creative Commons 2.5, ki ob priznavanju avtorstva dopušča nekomercialno uporabo, ne dovoljuje pa nobene predelave.

Predgovor

Slovar novejšega besedja slovenskega jezika je po zgradbi navezovalni, po vsebini in namenu pa dopolnilni k *Slovarju slovenskega knjižnega jezika*. Navezovalnost se kaže v pogostem sklicevanju na naše temeljno slovarsko delo, predvsem v iztočnicah, sopomenkah in etimoloških osvetlitvah. Njegova vsebina so slovarski prikazi v zadnjih dveh desetletjih nastalih ali oživiljenih besed, besednih zvez in pomenov, ki s tem slovarjem tudi formalno postajajo del slovenskega občnega besedja – nevtralnega, pogovornega ali kako drugače stilno-zvrstno zaznamovane-ga. Slovar novejšega besedja slovenskega jezika in Slovar slovenskega knjižnega jezika torej odslej predstavljata namensko in funkcionalno celoto.

Dejstvo, da je novi slovar dopolnilno nadaljevanje in ne zgolj dodatek k *Slovarju slovenskega knjižnega jezika*, saj se njegova zgradba razlikuje od zgradbe tega temeljnega slovarja v več medsebojno povezanih posameznostih, je pogojeno s sodobnimi spoznanji, prijemi in izboljšano, mestoma tudi poenostavljeno slovaropisno prakso. Na slovenskem slovaropisnem prizorišču predstavlja vezni člen med prvo in prenovljeno izdajo *Slovarja slovenskega knjižnega jezika*, ob tem pa, sicer le v obrisih, nakazuje nekatere prvine pripravljajočega se novega razlagalnega slovarja.

Slovar so v sodelovanju s srednjo generacijo zasnovali in začeli pisati sodelavci, ki so svoje znanje in izkušnje črpali iz dela pri *Slovarju slovenskega knjižnega jezika*, dokončali pa večinoma mlajši kolegi, ki svoje najboljše moči usmerjajo v nastajanje novega razlagalnega slovarja. *Slovar novejšega besedja slovenskega jezika* je torej tudi medgeneracijsko povezovan. Ta okoliščina mu daje potrebno širino in trdnost, hkrati pa je tudi razlog, da kot vsaka medgeneracijska vez skriva kako zavedno nedorečenost in kako neizogibno nasprotje.

Novе besede, besedne zveze in pomeni, ki jih prinaša slovar, odsevajo novosti v življenjskem okolju, slogu in usmeritvah, ki sta jih prinesli zadnje desetletje preteklega in prvo desetletje novega tisočletja. Ker so bile nekatere novosti kratkega diha, so tudi njihova poimenovanja medtem že zastarela, in ker si nekatere novosti šele utirajo pot v našo zavest, je tudi raba njihovih poimenovanj še negotova in posledično nedorečena. Velika večina stvarnih in miselnih novosti pa je vendarle nastopila za daljši čas, zato bodo tudi njihova poimenovanja zelo verjetno vztrajala še daleč v prihodnost. Razumljivo je, da poimenovanja mnogih novih stvari in reči v današnjem globaliziranem svetu prihajajo iz tujih jezikov, predvsem iz angleščine, z njenim posredovanjem ali po njenem zgledu, vendar slovarsko besedilo hkrati potrjuje pričakovano dejstvo, da nove slovenske besede po ustaljenih besedotvornih vzorcih nastajajo tudi iz že obstoječih in da stare besede pridobivajo nove pomene; prepriha jezikov navajena slovenščina pa je večino pred kratkim uvoženih besed tudi že po svoje prekasila, jim omogočila nastanek besednih družin in jih s tem uvrstila med svoje. Tako kot to na tem prostoru počnemo že poldrugo tisočletje.